

Upozorenja

**Borba oko elektroenergetske mreže u EU:
prestonice se protive pravilima Brisela o
tarifama**

**Francuska poziva EU da preduzme hitne
mere za snižavanje cena energenata**

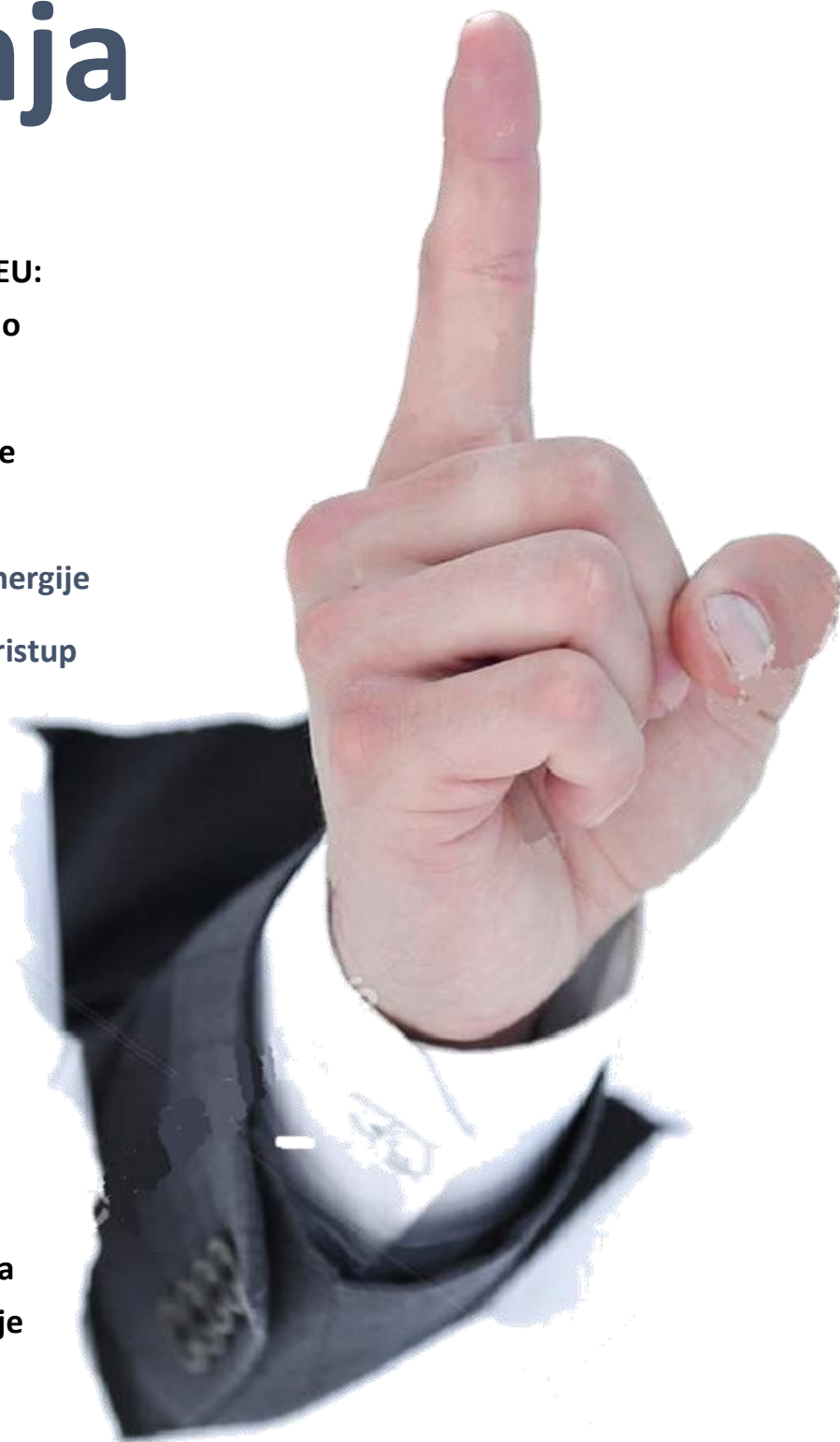
Fico kritikuje EU zbog rasta troškova energije

**Holandija želi da EU okonča trenutni pristup
skladištenju gasa nakon 2027.**

**Glavni energetski naglasci iz govora
Ursule fon der Lajen o stanju Unije**

**Temeljna revizija pravila EU o
bezbednosti snabdevanja energijom**

**Parlament insistira na strožim rokovima
za izdavanje energetske dozvole, zemlje
članice protiv**

SADRŽAJ

Glavni energetske naglaske iz govora Ursule fon der Lajen o stanju Unije	OVDE
Temeljna revizija pravila EU o bezbednosti snabdevanja energijom	OVDE
Borba oko elektroenergetske mreže u EU: prestonice se protive pravilima Brisela o tarifama	OVDE
Parlament insistira na strožim rokovima za izdavanje energetske dozvola, zemlje članice protiv	OVDE
EU poziva zemlje da razmotre smanjenje potrošnje energije	OVDE
Zimski skok potrošnje struje u Evropi najveći od početka energetske krize	OVDE
Fico kritikuje EU zbog rasta troškova energije: „Stotine milijardi za Ukrajinu“	OVDE
Francuska poziva EU da preduzme hitne mere za snižavanje cena energenata	OVDE
Zvaničnik EU zadužen za energetiku nagoveštava odlaganje pravila o metanu	OVDE
Pravna služba Saveta odobrila zakon EU o porezu na energiju	OVDE
Savet usvojio ciljanu meru za zaštitu energetske intenzivnih sektora od curenja ugljenika	OVDE
Izveštaj o subvencijama za energiju u EU ukazuje na dalje smanjenje u 2024.	OVDE
54% struje u EU poticalo je iz obnovljivih izvora u drugom kvartalu 2026.	OVDE
Visoke cene gasa u Evropi vraćaju proizvođače električne energije uglju	OVDE
Nagli rast cena gasa u Evropi mogao bi da ubrza inflaciju, ocenjuje ECB	OVDE
Holandija želi da EU okonča trenutni pristup skladištenju gasa nakon 2027.	OVDE
EU predlaže energetske rangiranje centara podataka	OVDE
Nemačka usvaja plan za napuštanje fosilnih goriva	OVDE
Osniva se Akademija EU za energetske regulativu	OVDE
Italija: Sukob regulatora konkurencije i energetske regulatora oko nadležnosti	OVDE
Moldavija: Vanredno stanje u sektoru energetike u trajanju od 60 dana	OVDE
Regulator pozvao domaćinstva u Velikoj Britaniji da fotografišu brojala pre poskupljenja 1.oktobra	OVDE
Vesti ukratko	OVDE

Glavni energetske naglaske iz govora Ursule fon der Lajen o stanju Unije

BRISSEL - Smanjenje troškova energije za zaštitu

industrije: Predsednica Evropske komisije Fon der Lajen je u **govoru** 16. septembra naglasila da visoke cene energije predstavljaju egzistencijalnu pretnju evropskoj industriji, istakavši da Evropa „ne može ostati industrijska sila ako su njene cene energije strukturno previsoke”.

Tehnološki neutralna domaća energija: EU planira da

udvostruči ulaganja u domaću čistu energiju—uključujući obnovljive izvore, nuklearnu energiju i biometan—uzimajući „tehnološki neutralan” stav kako

bi se smanjila zavisnost od nestabilnih tržišta fosilnih goriva i smanjili računi za energiju.

Udvostručenje elektrifikacije do 2040. godine: Radi jačanja energetske nezavisnosti, EU ima za cilj da udvostruči udeo električne energije u ukupnoj potrošnji energije do 2040. Procenjuje se da će ova inicijativa smanjiti godišnji račun EU za uvoz fosilnih goriva za 260 milijardi evra.

Ubrzanje mrežne infrastrukture i skladištenja:

Predsednica je pozvala na brža ulaganja u modernizaciju, posebno ističući hitnost ubrzanja priključivanja na strujnu mrežu i proširenja kapaciteta za skladištenje energije.

Nova partnerstva za energiju i sirovine: U govoru je istaknuta dublja energetska saradnja sa međunarodnim saveznicima, uključujući novo „Partnerstvo za budućnost” sa Kanadom, fokusirano na kritične minerale, baterije, lance snabdevanja čistom energijom i arktičke projekte.

Energija, AI i nedostatak resursa: Pored primarne proizvodnje energije, pozvala je na razvoj veštačke inteligencije koja radi uz manju potrošnju energije i predstavila Evropsku vodnu inicijativu za rešavanje rizika od nestašice vode koji prete poljoprivrednim i energetskim lancima snabdevanja.

Temeljna revizija pravila EU o bezbednosti snabdevanja energijom

BRISSEL - Evropska komisija priprema temeljnu reviziju pravila kako bi se osigurala stabilnost snabdevanja strujom i gasom u uslovima geopolitičkih tenzija i geopolitičkih rizika na globalnom tržištu energenata, saznaje medijski portal **Contexte** iz procurelog nacrtu dokumenata o reformi regulative Evropske unije.

Nacrt dokumenta Evropske komisije obavezao bi

zakonom investitore u energetske infrastrukture da procene fizičke, klimatske i sajber rizike, a operatore mreža da obezbede zalihe ključnih

komponenti.

Spajanje postojećih zakona koji se odnose na gas i električnu energiju ima za cilj da osigura sigurnost snabdevanja u uslovima sve nestabilnije geopolitičke situacije.

Prema predviđenim planovima, nacionalni regulatori bi morali da procene rizike koji proističu iz stranog vlasništva, operateri prenosnih mreža bi morali da obezbede zalihe ključnih komponenti, a novi kritični energetske projekti bi u svom dizajnu morali da sadrže elemente otpornosti.

Predložene mere predviđaju veću obavezu regionalne saradnje i razmene informacija između država članica EU u slučaju iznenadnih poremećaja u isporuci energenata.

Borba oko elektroenergetske mreže u EU: prestonice se protive pravilima Brisela o tarifama

BRISSEL - Vlade država članica EU pružile otpor planovima Brisela za centralizaciju i harmonizaciju mrežnih tarifa i mrežnih pravila za distribuciju električne energije, piše **Juronjuz**.

Prestonice EU nastoje da ublaže predložena pravila Evropske komisije za usklađivanje troškova električne mreže, želeći da zadrže nacionalni suverenitet nad time kako se naplaćuju troškovi prenosa i distribucije. Zbirni iznos mrežnih naknada i poreza često premašuje cenu same utrošene električne energije. Prema podacima EU, mrežne naknade činile su 27% računa za struju za domaćinstva i 21% za preduzeća, dok su nacionalni porezi i dažbine dodavali još 24% za domaćinstva, odnosno 16% za firme.

Kako troškovi modernizacije i proširenja mreže rastu i utiču na račune građana i privrede, pitanje ko kontroliše tarife i regulatorna tela (poput agencije ACER) postaje sve osetljivije i politički nabijeno u zemljama članicama.

Rast računa za struju u Evropi podstakao je Evropsku komisiju da u julu predloži nova pravila s ciljem njihovog značajnog smanjenja, usred rastuće krize izazvane zatvaranjem moreuza Hormuz. Komisija je takođe predstavila plan elektrifikacije kojim se za Uniju postavlja cilj od 46% do 2040. godine.

Irsko predsedavanje – odnosno rotirajuće predsedavanje Savetom Evropske unije – nastoji da očuva ambiciozne ciljeve Komisije koji se odnose na pojeftinjenje i lakše uvođenje električne energije, ali istovremeno želi da nacionalnim vladama i regulatornim telima ostavi više prostora za odlučivanje o tome kako će se ta pravila primenjivati u praksi, prenosi Juronjuz.

Parlament insistira na strožim rokovima za izdavanje energetske dozvola, zemlje članice protiv

BRISSEL - Evropski parlament se zalaže za strože rokove i uvođenje mehanizma prečutnog odobrenja kako bi se ubrzala izgradnja energetske infrastrukture, što je izazvalo direktan sukob sa zemljama članicama EU (Savetom EU) koje žele da zadrže kontrolu nad svojim nacionalnim procedurama, javlja **Juronjuz**.

Ova zakonodavna borba deo je šireg Paketa za elektroenergetske mreže EU, čiji je cilj da dramatično skрати administrativna kašnjenja koja trenutno koče prelazak na čistu energiju.

Ključne tačke sporenja

Parlament insistira na sistemu automatskog odobrenja, što znači da se određeni administrativni koraci smatraju usvojenim ako nadležni organi ne odgovore u roku. Savet želi da ublaži ovo pravilo i izričito izuzme ekološke odluke i dozvole za priključak na mrežu.

Parlament traži standardizovaniji sistem sa obaveznom uvođenjem jedinstvene kontakt tačke za investitore. Države članice žele slobodu da same odlučuju kako će kombinovati postojeće nacionalne institucije.

Iako obe strane podržavaju gornju granicu od dve godine za izdavanje dozvola uz mogućnost produženja u vanrednim okolnostima, Parlament želi

da probijanje rokova bude pravno i praktično skupo za države, dok vlade članica odbijaju dati Briselu preveliku moć nad svojim odlukama.

Zanimljivo je da je u nekim segmentima Savet otišao dalje od Evropske komisije. Mandat Saveta podigao je prag za pojednostavljeno licenciranje malih solarnih sistema i instalacija sa 100 kW na 200 kW, omogućavajući bržu integraciju mikro-proizvođača. [Sledeća runda zvaničnih političkih pregovora (trijaloga) između institucija zakazana je za početak oktobra 2026. godine.

EU poziva zemlje da razmotre smanjenje potrošnje energije

BRISEL - Evropski komesar za energiju, Dan Jergensen uputio je pismo ministrima energetike zemalja članicama u kom navodi da se EU suočava sa "krizom cena povezanom sa krizom snabdevanja".

Brisel poziva države članice da razmotre uvođenje ili nastavak mera za smanjenje potrošnje gasa i električne energije koliko god je to potrebno. Među preporučenim koracima navode se ograničavanje

temperature grejanja u javnim objektima, zabrana spoljnog grejanja (npr. bašte ugostiteljskih objekata) i gašenje nepotrebne javne rasvete.

Mada je popunjenost skladišta gasa u EU na oko 70% (što je oko 12 procenata manje nego u istom periodu prošle godine), Brisel traži od država članica da osiguraju nastavak punjenja skladišta gasa pred zimu ili, kao alternativu, uvedu dodatne mere za smanjenje potrošnje energenata.

Jergensen naglašava da bilo kakve mere regulisanja maloprodajnih cena moraju biti strogo usmerene na ugrožene kategorije i ne smeju podsticati dodatnu potrošnju gasa.

Zimski skok potrošnje struje u Evropi najveći od početka energetske krize

BRISEL - Evropska tržišta električne energije pred nadolazeću zimu šalju najsnažnije upozoravajuće signale još od energetske krize iz 2022. godine, prenosi **Yahoo Finance**. Veleprodajna cena električne energije u Nemačkoj za isporuku u januaru skočila je na više od 180 €/MWh, što je porast od preko 60% u odnosu na isti period prošle godine. Glavni pokretač rasta je skok cena prirodnog gasa usled sporijeg punjenja skladišta u Evropi i geopolitičkih potresa na Bliskom istoku.

Niža proizvodnja u francuskim nuklearnim elektranama (zbog vrućina i štrajkova) i smanjene zalihe u hidro akumulacijama dodatno opterećuju energetski sistem.

Predviđa se da bi računi za domaćinstva u Velikoj Britaniji mogli porasti za 25% u januaru, dok bi eventualna izuzetno hladna zima mogla dodatno podići veleprodajne cene za još 50%.

Iako su cene u znatnom porastu, situacija je i dalje povoljnija nego na vrhuncu krize 2022. godine, kada su cene struje prelazile 1.000 €/MWh.

„Stotine milijardi za Ukrajinu“: Fico kritikuje EU zbog rasta troškova energije

BRATISLAVA - Slovački premijer Robert Fico ponovo je oštro kritikovao Evropsku uniju, optuživši je za kontradiktorne prioritete u upravljanju budžetom i rešavanju energetske krize, preneo je **APT**.

Fico je izjavio da Evropska unija bez oklevanja uspeva da pronađe „stotine milijardi evra“ za pomoć Ukrajini i nastavak rata, dok istovremeno ne pruža nikakva konkretna rešenja niti sredstva za borbu protiv rastućih cena energenata i goriva koji opterećuju građane EU.

Pozvao je na hitno donošenje zajedničkih mera na nivou EU kako bi se smanjile cene električne energije, goriva i obezbedila pristupačna nabavka gasa.

Francuska poziva EU da preduzme hitne mere za snižavanje cena energenata

PARIZ - Francuska traži da EU odloži primenu novih strožih propisa o emisiji metana na godinu dana. Postoji bojazan da bi ove regulative ograničile uvoz nafte i gasa iz zemalja poput SAD i Katara i dodatno podigle cene, prenosi **Financial Times**.

Francuska se time pridružila grupi od preko deset članica EU — uključujući Nemačku — koje traže odlaganje ili suspenziju ovih pravila kako bi se izbegli pravni rizici i poremećaji u snabdevanju u uslovima napetog energetskeg tržišta

Predsednik Emanuel Makron predlaže proširenje mehanizma zajedničke kupovine energenata na nivou EU i na tečne derivate, kao i veću upotrebu biogoriva.

S obzirom na to da budžetski deficit Francuske prelazi 5% GDP-a, država više ne može da priušti široke opšte subvencije za sve građane, pa zbog toga pritisak prebacuje na nivo EU i fokusira se samo na ciljanu pomoć radnicima, piše FT.

Zvaničnik EU zadužen za energetiku nagoveštava odlaganje pravila o metanu

BRISEL - Evropski komesar za energiju, Dan Jergensen najavio mogućnost odlaganja obaveza iz Regulativne o metanu za uvozno fosilno gorivo za godinu dana (odlaganje na 2028. godinu), javlja **Blumberg**.

Odluka se razmatra radi zaštite energetske sigurnosti i sprečavanja novih skokova cena dok traju poremećaji na globalnom tržištu nafte i gasa.

Pravila nalažu da uvoznici fosilnih goriva u EU moraju pratiti i prijavljivati emisije metana. Međutim, postoji rizik da bi rigorozne verifikacije primorale uvoznike na prekršaje ili navela strance (poput SAD) da preusmere svoje isporuke tečnog prirodnog gasa (LNG) na druga tržišta.

Komesar je naložio stručnim službama da ispitaju pravne mogućnosti za odlaganje obaveza uvoza nakon pritiska vodećih država članica (uključujući nedavni apel francuskog predsednika Emanuela Makrona) i energetske kompanije.

Pravna služba Saveta odobrila zakon EU o porezu na energiju

BRISSEL - Pravna služba Saveta EU dala je zeleno svetlo na zakonski predlog revizije Direktive EU o oporezivanju energije (Energy Taxation Directive - ETD, čime je uklonjena jedna od ključnih proceduralnih prepreka za pregovore među država članicama, javlja **Euraktiv**.

Osnovni cilj direktive je izmena pravila kako bi se porezi na energiju obračunavali prema energetsom sadržaju i uticaju na životnu sredinu, umesto prema zapremini. Trenutni viši porezi na električnu energiju u poređenju sa prirodnim gasom označeni su u Briselu kao glavna prepreka većem usvajanju električnih vozila i toplotnih pumpi.

Nova pravila predviđaju najniže minimalne poreske stope za struju i obnovljivi vodonik, dok bi se fosilna goriva oporezivala po najvišim stopama.

Predlog uključuje postepeno ukidanje dosadašnjih poreskih olakšica i izuzeća za fosilna goriva (uključujući sektore poput avijacije i pomorskog saobraćaja u okviru EU).

Savet usvojio ciljanu meru za zaštitu energetske intenzivnih sektora od curenja ugljenika

BRISSEL - Savet Evropske unije postigao je dogovor o zajedničkom stavu u vezi sa izmenama zakonodavstva koje ima za cilj da zaštiti energetske intenzivne industrije od rizika od „curenja ugljenika“ (premeštanja proizvodnje van EU zbog klimatskih propisa), uz očuvanje usklađenosti sa klimatskim ciljevima EU, objavljeno je 16. septembra na **portalu** Saveta.

Ključni detalji dogovora

Države članice su se usaglasile da povećaju besplatnu raspodelu emisijih dozvola u okviru EU ETS-a za

sektore koji su obuhvaćeni referentnim vrednostima za toplotnu i pogonsku energiju za period 2026–2030.

Ovom merom se oslobađa oko 88 miliona besplatnih dozvola, što donosi procenjenu uštedu od oko 6 milijardi evra za energetske intenzivne sektore.

Dodato je i 33 miliona dozvola—koje ranije nisu bile dodeljene jer pojedina postrojenja nisu ispunila određene uslove—kako bi se dodatno podržale potrebe industrije.

Izveštaj o subvencijama za energiju u EU ukazuje na dalje smanjenje u 2024.

BRISSEL - Evropska komisija **objavila je** novi [izveštaj o energetskim subvencijama](#) u EU, koji prikazuje nastavak trenda smanjenja ukupnih državnih davanja u sektoru energetike tokom 2024. godine.

Izrečene energetske subvencije u EU iznosile su 340 milijardi evra, što je pad od 5% u odnosu na 2023. godinu i za 25% manje u poređenju sa vrhuncem krize 2022. godine (457 milijardi evra). Ipak, iznos je i dalje znatno iznad istorijskog proseka iz perioda 2015–2019. (190 milijardi evra).

Subvencije za obnovljivu energiju porasle su na 76 milijardi evra (sa 55 milijardi u 2023. godini), što odražava povećanu konkurentnost i brže uvođenje zelene energije.

Davanja za fosilna goriva smanjena su na 97 milijardi evra (pad od 20% u odnosu na 121 milijardu iz 2023.), ali su i dalje znatno viša od predkriznog proseka (60 milijardi evra).

Komisija napominje da države članice EU tokom 2024. godine nisu preuzele nove obaveze niti definisale konačne datume za potpunu obustavu subvencija za fosilna goriva.

Zbog sporijeg napretka ka cilju klimatske neutralnosti do 2050. godine, Evropska komisija je najavila da će do kraja 2026. predložiti ažuriranje Uredbe o upravljanju energetsom unijom kako bi se ubrzalo ukidanje subvencija za fosilna goriva.

54% struje u EU poticalo je iz obnovljivih izvora u drugom kvartalu 2026.

BRISSEL - Na osnovu izveštaja koji je objavio **Eurostat** za drugi kvartal 2026. godine 54,1% električne energije proizvedene u Evropskoj uniji poticalo je iz obnovljivih izvora energije (neznatan pad u odnosu na 54,3% iz istog perioda 2025. godine).

Solarna energija bila je vodeći obnovljivi izvor sa 41,6% udela u ukupnoj obnovljivoj energiji (porast sa 37,0% u Q2 2025.). Slede vetar (27,7%), hidroenergija (22,6%), biomasa (7,7%) i ostali izvori (0,4%).

Najveći udeo obnovljivih izvora, 97,7% imaju Letonija, (dominiraju hidroenergija i solarna), Danska: 94,3% (dominira vetar), Hrvatska: 92,2% (dominira hidroenergija), a najniži Slovačka: 19,8%, Češka: 20,9% i Malta: 24,5%.

Visoke cene gasa u Evropi vraćaju proizvođače električne energije uglju

BRISSEL - Zbog skoka cena gasa na referentnoj holandskoj berzi (TTF) preko 80 €/MWh usled poremećaja u isporuci LNG-a, analitičari procenjuju da će proizvodnja struje iz uglja u Evropi skočiti za oko 25% do 27% u četvrtom kvartalu, kako bi se nadoknadio pad proizvodnje iz gasnih elektrana, javlja **Rojters**. Mogućnosti Evrope da dodatno poveća proizvodnju iz uglja su znatno ograničene. Zbog višegodišnjeg zatvaranja termoelektrana u sklopu

zelene tranzicije (udeo uglja u EU je pao na rekordno niskih 9,2% u 2025. godini), preostali kapaciteti radiće blizu svog maksimuma.

Analitičari (poput agencije Veyt) predviđaju da bi uglj mogao ostati jeftiniji od gasa za proizvodnju struje sve do 2027. ili početka 2028. godine, jer tržište očekuje nastavak pritisaka na snabdevanje gasom. Osim toga, povećana potrošnja električne energije usled visokih letnjih temperatura (korišćenje rashladnih uređaja i klima sistema) dodatno je opteretila energetska mrežu, zahtevajući veće angažovanje svih raspoloživih kapaciteta.

Nagli rast cena gasa u Evropi mogao bi da ubrza inflaciju, ocenjuje ECB

FRANKFURT - Zbog liberalizacije tržišta gasa u Evropi i promena u načinu ugovaranja nabavke nakon 2022. godine, skokovi cena prirodnog gasa se znatno brže prelivaju na maloprodajne cene energije i opštu inflaciju nego što je to bio slučaj ranije, saopštila je 21. septembra Evropska centralna banka u svom Ekonomskom biltenu, prenosi **Rojters**.

Snabdevači energijom brže prilagođavaju cene za krajnje potrošače usled promena na veleprodajnom tržištu, što ECB-u otežava kontrolu inflatornih pritisaka kratkoročnim merama.

Veleprodajne cene prirodnog gasa porasle su za više od 140% u odnosu na prethodnu godinu, jer je rat u Iranu ograničio globalno snabdevanje, a nizak nivo zaliha u Evropi povećava rizik od daljeg rasta cena, ocenjuje ECB.

Holandija želi da EU okonča trenutni pristup skladištenju gasa nakon 2027.

HAG – Holandija zahteva da Evropska unija od 2027. godine ukine obavezne fiksne ciljeve popunjenosti skladišta prirodnog gasa, prenosi **S&P Global**.

Trenutni propisi EU određuju obavezne procenite popunjenosti skladišta na osnovu skladišnih kapaciteta zemlje, a ne na osnovu njene stvarne potrošnje gasa. Kako Holandija raspolaže ogromnim podzemnim kapacitetima (a domaća potrošnja joj opada), usled ovih pravila morala je sama da snosi ogromne troškove punjenja gasa koji na kraju završi u susjednim zemljama.

Ogromni troškovi

Holandska ministarka za klimu Stintje van Veldhoven istakla je da je država ove sezone morala da izdvoji blizu 1 milijardu evra iz budžeta u vidu subvencija kako bi napunila skladišta, jer komercijalnim kompanijama to više nije bilo profitabilno.

Holandija tvrdi da trenutna pravila primoravaju vlade da rade posao koji bi trebalo da obavlja komercijalno tržište. Zbog poremećaja cena i činjenice da su letnje cene gasa bile više od zimskih ugovora, skladištenje je postalo ekonomski neisplativo bez državnih intervencija.

Predlog novog modela

Holandska vlada se zalaže da se obaveza prebaci na energetske kompanije koje snabdevaju zaštićene kupce (domaćinstva), dok bi država zadržala samo namensku stratešku rezervu za vanredne krizne situacije.

Prema nacrtu novog regulatornog okvira, Evropska komisija takođe ne planira produženje obaveznih ciljeva skladištenja gasa posle 2027. godine, već radi na spajanju pravila za gas i struju u širi, fleksibilniji sistem sigurnosti snabdevanja, piše S&P Global.

EU predlaže energetske rangiranje centara podataka

BRISSEL - Evropska komisija predložila je novi sistem ocenjivanja energetske efikasnosti i potrošnje vode za centre za podatke (data centre) širom Evropske unije, prenosi **AFP**.

Ova inicijativa ima za cilj da ublaži pritisak na energetske mreže i vodne resurse usled ubrzanog razvoja veštačke inteligencije i digitalnih usluga, dok EU planira da utrošti svoje kapacitete data centara u narednih sedam godina.

Ocenjivanje se odnosi na sve data centre sa instaliranom snagom od 500 kilovata (kW) ili više.

Slično sistemu koji se koristi za kućne aparate u EU, data centri će dobijati ocene na skali od A (zelena) za najefikasnije do G (crvena) za najmanje efikasne.

Kriterijumi za ocenjivanje biće ukupna potrošnja električne energije i vode, doprinos energetske mreži, poput dodavanja kapaciteta iz obnovljivih izvora energije i ponovno korišćenje otpadne toplote (npr. preusmeravanje toplote u sisteme daljinskog grejanja).

Nalepnice i javni rejtinzi u bazi podataka EU očekuju se od 2027. godine, a Komisija takođe razmatra uvođenje obaveznih minimalnih standarda performansi za rad data centara u budućnosti.

Nemačka usvaja plan za napuštanje fosilnih goriva

BERLIN - Nemačka vlada je usvojila nacionalnu strategiju za postepeno napuštanje i potpuni prestanak upotrebe fosilnih goriva (uglja, nafte i gasa) do 2045. godine, piše **Euraktiv**. Ovim potezom Nemačka je postala treća zemlja u Evropskoj uniji — posle Francuske i Holandije — koja je usvojila ovakav zvaničan plan.

Ključne tačke plana:

- Potpuno izbacivanje fosilnih goriva iz upotrebe do 2045. godine.
- Fokus na ubrzani prelazak na električna vozila i toplotne pumpe za grejanje.
- Širenje kapaciteta vetra i solara radi stabilnog snabdevanja.
- Korišćenje mehanizama Evropske unije za naplatu ugljeničnih emisija kako bi se industrija primorala na prelazak na čiste tehnologije

Stručnjaci ukazuju na to da će Nemačka kratkoročno i dalje morati da se oslanja na prirodni gas (uključujući gradnju novih gasnih elektrana) kako bi održala stabilnost električne mreže tokom tranzicije.

Osniva se Akademija EU za energetske regulativu

BRISSEL - Evropska komisija i Evropski univerzitetski institut pokrenuli su Akademiju za energetske regulativu (Energy Regulation Academy - EnRA) — novu inicijativu finansiranu od strane EU čiji je cilj da pomogne nacionalnim organima i javnim službenicima u primeni reformi tržišta električne energije.

energy transition

Cilj inicijative je jačanje kapaciteta ministarstava, regulatornih tela i javnih institucija kako bi se evropski zakoni i reforme brže i efikasnije sproveli u praksi na nacionalnim nivoima.

Program tokom 3 godine obuhvata specijalizovane obuke za javne službenike, regionalne radionice o zajedničkim prekograničnim izazovima, prilagođene konsultacije za specifične potrebe pojedinačnih država članica, kao i tehničke vodiče i preporuke za praktičare.

Pokriva oblasti kao što su dizajn tržišta električne energije, ulaganja u obnovljive izvore, planiranje mreže i izdavanje dozvola, fleksibilnost sistema, digitalizacija i zaštita potrošača.

Italijanski regulator konkurencije oštro kritikuje energetskog regulatora oko nadležnosti

RIM - Organ za zaštitu konkurencije (AGCM) i Regulatorne agencije za energiju, mreže i životnu sredinu (ARERA) Italije spore se oko toga ko ima konačnu reč i nadzor nad praksama energetskih kompanija na tržištu, prenosi agencija **ANSA**. AGCM često izriče visoke kazne energetskim kompanijama zbog nepoštenih trgovačkih praksi, unilateralnih izmena ugovora ili jednostranih poskupljenja na slobodnom tržištu. ARERA, s druge strane, smatra da se energetske kompanije pridržavaju njenih sektorskih pravila i metodologija, što dovodi do pravne nesigurnosti za operatore. Očekuje se da će ovaj institucionalni sukob dobiti rasplet pred usko stručnim pravosudnim organima (poput Državnog saveta Italije), koji moraju precizno razgraničiti ovlašćenja kako kompanije ne bi bile izložene "dvostrukom kažnjavanju" ili protivrečnim propisima.

Moldavija: Vanredno stanje u sektoru energetike u trajanju od 60 dana

KIŠINJEV - Moldavski parlament izglasao je 22. septembra uvođenje vanrednog stanja u trajanju od 60 dana u sektoru energetike i vodosnabdevanja, prenosi **AP**.

Ova mera daje vlastima posebna ovlašćenja kako bi zaštitile osnovne resurse i omogućile brzu podršku tokom hladnijeg perioda.

Glavni uzroci krize su hidrološki deficit Dnjestra i Pruta, kao i visoke cene goriva i gasa u svetu.

Moldavija zavisi od uvoza za skoro 60% svojih potreba za električnom energijom tokom zime.

Ključne mere u okviru vanrednog stanja

Vlada dobija ovlašćenja da ubrza uvoz goriva, upravlja rezervama i zaštiti ključnu infrastrukturu od havarija i prekida u isporuci.

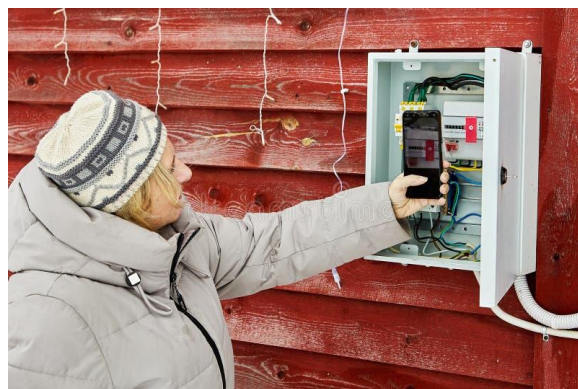
Omogućava se preusmeravanje dodatnih sredstava za subvencionisanje računa za energiju najranjivijim domaćinstvima tokom zime.

Ministarstvo životne sredine dobija mandat da uvede regionalna ograničenja potrošnje vode ukoliko se vodostaj reka nastavi smanjivati.

Regulator pozvao domaćinstva u Velikoj Britaniji da fotografišu brojila pre poskupljenja 1.oktobra

LONDON – Britanski energetski regulator Ofgem savetovao je potrošače da fotografišu svoje strujomere pre najavljenog skoka cena električne energije od 1. oktobra 2026. godine, prenosi **Daily Express**.

„Cene struje se povećavaju od 1. oktobra. Ako ne dostavite tačno stanje brojila, elektrodistribucija ili snabdevač će vašu potrošnju proceniti (pomoću prosečne procene).

Fotografija služi kao neoboriv dokaz koliko ste struje potrošili po starim (jeftinijim) tarifama pre nego što nastupi poskupljenje“, saopštio je Ofgem.

Regulator navodi da fotografija sa vidljivim datumom omogućava lakše rešavanje reklamacija ako energetsko preduzeće pogrešno obračuna letnju potrošnju po novim, višim zimskim tarifama.

UKRATKO**Međuzavisnost proizvođača i distributera u EU, energija određuje investicije**

LONDON - Energija kao ključni faktor investicija: Troškovi električne energije i energenata, pristup konkurentnim cenama struje i politike energetske tranzicije predstavljaju primarni faktor koji određuje kapitalna ulaganja i buduće investicione odluke u evropskom sektoru čelika, poruka je članka objavljenog na portalu *Kallanish Commodities*.

Poverenje potrošača u evrozoni pogođeno naglim rastom cena energenata – WSJ

BRISSEL - Blic indeks samopouzdanja/poverenja potrošača u evrozoni, koji objavljuje Evropska komisija, pao je za 1,0 bod na minus 16,5 u septembru. Kako prenosi *The Wall Street Journal (WSJ)* Do pada poverenja došlo je prvenstveno zbog novog skoka cena energenata i goriva na evropskom tržištu, uzrokovanih geopolitičkim tenzijama na Bliskom istoku i poremećajima u snabdevanju naftom i gasom.